

> Retouradres Postbus 43006 3540 AA Utrecht

Stichting Wakker Dier

Per e-mail:

Datum 1 februari 2023
Betreft Beslissing op bezwaar

Geachte

Op 24 augustus 2022 heb ik uw bezwaarschrift ontvangen tegen het besluit van 14 juli 2022. In dit besluit heb ik uw verzoek om handhavend op te treden tegen vier varkenshouderijen gedeeltelijk afgewezen.

Het bestreden besluit heb ik opnieuw beoordeeld. In deze brief vindt u mijn beslissing op uw bezwaarschrift en de motivering van deze beslissing. Aan het einde van deze brief staat hoe u beroep kunt aantekenen tegen deze beslissing. In de bijlage vindt u de artikelen waarop de beslissing gebaseerd is.

Beslissing

Ik verklaar uw bezwaren ongegrond. Ik handhaaf het bestreden besluit dat strekt tot de gedeeltelijke afwijzing van uw handhavingsverzoek.

Proceskostenvergoeding

Ik wijs uw verzoek om proceskostenvergoeding af.

Dwangsom

U heeft mij op 13 januari 2023 in gebreke gesteld. Omdat ik niet alsnog binnen veertien dagen op uw bezwaar heb beslist, ontvangt u € 100,00 aan dwangsom.

Procesverloop

Op 3 december 2021 heeft u een handhavingsverzoek ingediend ten aanzien van vier varkenshouderijen bij de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (hierna: NVWA). Bij besluit van 14 juli 2022 heb ik uw verzoek gedeeltelijk afgewezen. U heeft bij brief van 24 augustus 2022 bezwaar gemaakt tegen dit besluit.

directie Strategie

divisie Juridische Zaken
team Bezwaar en Beroep

Postbus 43006
3540 AA Utrecht
www.nvwa.nl

Inlichtingen bij

Onze referentie
2022-0034279

Uw brief van
24 augustus 2022

Uw kenmerk
D202100

Bijlagen

Regelgeving
Verslag hoorzitting
Foto bedrijf 4

Na ontvangst van de stukken heeft u uw bezwaargronden aangevuld bij brief van 18 november 2022.

Op 7 december 2022 heeft een hoorzitting plaatsgevonden op het kantoor van de NVWA aan de Graadt van Roggenweg 400 in Utrecht. Namens Stichting Wakker Dier waren [REDACTED] aanwezig, bijgestaan door [REDACTED] Namens de NVWA waren [REDACTED] aanwezig.

directie Strategie
divisie Juridische Zaken
team Bezwaar en Beroep

Datum
1 februari 2023

Onze referentie
2022-0034279

Na de hoorzitting heeft u vier nieuwe verificatieverslagen van de inspecties op de varkenshouderijen ontvangen. Op deze verslagen heeft u per e-mail van 22 december 2022 nog inhoudelijk gereageerd.

De vier varkenshouderijen zijn op de hoogte gebracht van uw bezwaarschrift. Drie van hen hebben alleen kort schriftelijk op uw bezwaren gereageerd. Eén varkenshouderij heeft niet gereageerd. De varkenshouderijen ontvangen een kopie van deze beslissing op bezwaar.

De bezwaargronden

In uw bezwaarschrift heeft u de NVWA verzocht het bestreden besluit te heroverwegen. Kort samengevat, voert u daarvoor het volgende aan:

1. U stelt dat ik onvoldoende heb gemotiveerd waarom ik de overtredingen met betrekking tot de beschikbare oppervlakte voor de biggen, als een C-overtreding heb gekwalificeerd. Tijdens de hoorzitting en naar aanleiding van de nieuwe verificatieverslagen, heeft u aanvullend opgemerkt dat u het niet eens bent met het feit dat ik rekening houd met het percentage dieren dat binnen een varkensbedrijf te weinig ruimte heeft. De varkensbedrijven houden naar uw zeggen grote aantallen varkens wat inhoudt dat in absolute getallen er toch veel biggen te weinig ruimte hebben. U stelt ook dat de varkenshouderijen bij een relatieve bepaling van de ernst van de overtreding in feite worden beloond voor het feit dat zij zoveel biggen houden. Daarbij is de overschrijding van de oppervlakenorm in de betreffende hokken 30%.

2. Met betrekking tot uw handhavingsverzoek omtrent de moederloze opfok, stelt u dat ik weliswaar twee lasten onder dwangsom heb opgelegd, maar dat deze niet leiden tot het beëindigen van de overtreding omdat ik een verkeerde uitleg geef aan artikel 1.20, zesde lid, van het Besluit houders van dieren.

Tot slot bent u van mening dat ten aanzien van bedrijf 4 niet is bewezen dat zij is gestopt met de rescue decks en daarmee met het te vroeg scheiden van de biggen van hun moederdier.

De beoordeling van de bezwaargronden

Uw bezwaren heb ik zorgvuldig beoordeeld en opnieuw getoetst aan het wettelijk kader. De conclusie is dat uw bezwaren ongegrond zijn. Hierna kunt u lezen waarom.

1. Wettelijk verbod

In artikel 2.2, tiende lid, van de Wet dieren (hierna: de Wet) is bepaald dat er bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels kunnen worden opgesteld ten behoeve van de oppervlakte die de dieren tot hun beschikking moeten hebben.

Op grond van artikel 2.17, tweede lid, van het Besluit houders van dieren (hierna: het Besluit) bestaat de beschikbare oppervlakte van een stal bestemd voor gespeende varkens per varken met een gemiddeld gewicht van maximaal 15 kg 0,20 m².

In artikel 2.2 van de Wet is in lid 7 opgenomen dat dieren niet van het ouderdier mogen worden gescheiden voordat die dieren een bij maatregel van bestuur vastgestelde leeftijd hebben bereikt.

Op grond van artikel 1.20, eerste lid, onder I, van het Besluit mogen varkens van hun ouderdier gescheiden worden met 28 dagen. Onder bepaalde voorwaarden is dit 21 dagen. Deze termijn geldt ingevolge het zesde lid van dit artikel niet indien de houder aannemelijk kan maken dat het scheiden van een dier van het ouderdier noodzakelijk is met het oog op de gezondheid en het welzijn van het dier of het ouderdier.

2. Interventie bij biggen met te weinig ruimte

U heeft in uw handhavingsverzoek onder andere verzocht om handhavend op te treden ten aanzien van twee varkenshouderijen omdat de gespeende biggen te weinig oppervlakte tot hun beschikking zouden hebben.

Ik heb vervolgens bij vier varkenshouderijen een overtreding van artikel 2.17, tweede lid, van het Besluit geconstateerd. Omdat ik deze bedrijven als gevolg van deze overtreding een schriftelijke waarschuwing heb gegeven, niet zijnde een besluit, is uw handhavingsverzoek op dit punt afgewezen.

U bent het niet eens met de interventie die ik heb toegepast. U meent dat er bij de vier bedrijven sprake is van een B-overtreding wat ertoe leidt dat ik hen direct een boete had moeten opleggen. Ik blijf echter bij mijn standpunt dat hier in alle vier de gevallen sprake was van een C-overtreding. Ik licht hieronder mijn standpunt toe.

Bij het bepalen van de interventie maak ik gebruik van het Algemeen interventiebeleid¹ en een specifiek interventiebeleid. In casu is het specifiek interventiebeleid NVWA dierenwelzijn van toepassing.²

1 www.nvwa.nl/documenten/nvwa/organisatie/hoe-de-nvwa-werkt/publicaties/algemeen-interventiebeleid-nvwa

² Op het moment dat de interventie werd bepaald, was 'Specifiek interventiebeleid NVWA dierenwelzijn (IB02-SPEC 02, versie 05) van toepassing. Inmiddels is versie 6 in werking getreden.

directie Strategie
divisie Juridische Zaken
team Bezwaar en Beroep

Datum
1 februari 2023

Onze referentie
2022-0034279

In het Algemeen interventiebeleid staat uitgelegd dat een overtreding een handeling of gedraging is in strijd met de daarop van toepassing zijnde wettelijke voorschriften en normen. In het interventiebeleid worden overtredingen naar ernst ingedeeld in vier klassen (A t/m D).

directie Strategie
divisie Juridische Zaken
team Bezwaar en Beroep

Datum
1 februari 2023

Onze referentie
2022-0034279

Niet staat ter discussie dat bij de vier varkensbedrijven een overtreding is geconstateerd van artikel 2.17, tweede lid, sub a, van het Besluit. In het specifiek interventiebeleid is opgenomen dat het niet naleven van deze oppervlaktenorm zowel als een B als een C -overtreding kan worden gekwalificeerd.³ Dit houdt in dat ik aan de hand van de feitelijke omstandigheden de overtreding kwalificeer als een B of C -overtreding.

Een B overtreding is een (zeer) ernstige overtreding. Ten aanzien van de overtreding kan worden gesteld dat de feiten die naar hun aard en omvang grote gevolgen (gevaar, schade, hinder en maatschappelijk impact) kunnen hebben met betrekking tot de aantasting van het dierenwelzijn. Met '(zeer) ernstig' wordt verder bedoeld dat er daadwerkelijk sprake is van ernstige gevolgen dan wel van een aanmerkelijk risico dat na de overtreding ernstige gevolgen zich voordoen.

Ten aanzien van de overtreder van een (A of) B overtreding geldt dat deze:

- opportunistisch, calculerend en/of bewust risiconemend en/of;
- er is sprake van bewust belemmeren van controlerenden en/of;
- overtreder heeft een strafblad met betrekking tot soortgelijke feiten en/of er is sprake van recidive of herhaalde overtreding.

In het specifiek interventiebeleid is nog opgenomen dat voor een B-overtreding sprake is van een zware/structurele overtreding.

Een overtreding klasse C is een overtreding met een zodanig karakter, dat er weliswaar geen sprake is van een overtreding in klasse A of B, maar dat de handeling of gedraging dusdanig ongewenst is dat herhaling van de overtreding moet worden voorkomen, mede ter voorkoming van het ontstaan van een ernstigere overtreding. In het specifiek interventiebeleid is nog opgenomen dat het bij een C-overtreding gaat om een lichtere/incidentele overtreding.

Ik kwalificeer de overtredingen als een C-overtreding.

Het percentage gespeende biggen dat te weinig ruimte had, in vergelijking met het totaal aantal gespeende biggen op het bedrijf, was variërend 1,5 tot 2 %. Hierdoor stel ik vast dat er op de bedrijven geen sprake is van een standaard bedrijfsvoering waarbij de biggen structureel te weinig ruimte hebben. Ook het feit dat er wel de mogelijkheid was om de biggen voldoende ruimte te geven, maakt dat de overtreding niet als structureel wordt aangemerkt.

Uw standpunt dat dit relatieve percentage leidt tot een beloning van varkenshouderijen die veel dieren houden volg ik niet. Die bedrijven moeten zich immers ook voor ieder dier aan de wet houden. Dit betekent voor hen net zoveel

³Regel 02R022100 en 02R022110

inspanning en materialen per big als voor bedrijven die minder dieren houden. Ik zie het hanteren van een percentage dan ook niet als een voordeel voor deze bedrijven.

Verder leiden de welzijnsomstandigheden die tijdens de inspecties zijn geconstateerd, ook niet tot een B-overtreding. Er is aan de hand van het gedrag van de betreffende biggen door de toezichthouder niet geconcludeerd dat de biggen nadelige welzijnsgevolgen ervaren door de situatie. Ook is niet vast te stellen dat dit op latere leeftijd nog tot uiting komt. Zoals hiervoor al opgemerkt wordt met '(zeer) ernstige' gevolgen bedoeld dat er daadwerkelijk sprake is van ernstige gevolgen dan wel dat er sprake is van een aanmerkelijk risico dat na de overtreding ernstige gevolgen zich voordoen. Dit is in casu niet gebleken.

Uw standpunt dat de norm met 30% is overschreden waardoor er volgens u ook sprake is van een ernstige overtreding volg ik niet. Naar mijn mening is de norm met 100% overtreden omdat de norm is overtreden. De grootte van het hok is dan ook niet de maatstaaf die ik hanteer voor het bepalen van de ernst van de overtreding. Waar ik wel naar kijk zijn de feitelijke omstandigheden die door de toezichthouder zijn aangetroffen. In de onderhavige zaak ging het om jonge biggetjes van maximaal 2,5 kg. De norm heeft betrekking op biggen tot 15 kg. Het gewicht van de biggen in kwestie was maximaal één zesde deel van wat acceptabel is voor gespeende biggen bij 0,2 m². Dit maakt uiteraard niet dat de norm niet is overtreden. Het draagt echter wel bij aan het bepalen van de ernst van de situatie en de gevolgen voor het welzijn door de normoverschrijding.

Tot slot ben ik van mening dat de overtreders in deze niet kunnen worden gekwalificeerd als de overtreders van een A/B overtreding zoals hiervoor beschreven. Alle overtreders gaven aan direct de overtreding ongedaan te maken. Verder is niet gebleken dat zij bewust de dieren in hun welzijn hebben geschaad of de inspecteur hebben gehinderd in zijn werkzaamheden. Er is ook geen sprake van recidivisten. Over het geheel gezien waren de omstandigheden bij de varkenshouderijen tot slot in orde.

Ik verklaar uw bezwaren op dit punt daarom ongegrond.

Te vroeg scheiden van de biggen

Ik heb naar aanleiding van uw handhavingsverzoek met betrekking tot het te vroeg scheiden van biggen van de moeder, twee varkenshouderijen een last onder dwangsom opgelegd. Op deze varkenshouderijen werden de biggen namelijk eerder dan met 21 dagen van het ouderdier gescheiden, terwijl er zowel voor de moeder als voor de biggen die werden verplaatst, geen noodzaak toe was.

Bij beide bedrijven werden de oudere, sterkere biggen gehuisvest in een nursery, om andere, zwakkere biggen in de kraamstal een betere kans te geven bij de zeugen.

Ik heb vervolgens in het bestreden besluit aan u toegelicht dat er sprake was van een overtreding omdat door de grotere biggen te scheiden, in plaats van de kleinere biggen, het bedrijf niet overeenkomstig artikel 1.20, lid 6, van het Besluit handelde.

directie Strategie
divisie Juridische Zaken
team Bezwaar en Beroep

Datum
1 februari 2023

Onze referentie
2022-0034279

U leest in deze passage mijn toestemming om bij te grote tomen de kleinere, zwakkere biggen eerder dan met 21 dagen bij de moeder weg te halen. Volgens u leidt mijn handhavend optreden daardoor niet tot een beëindiging van de overtreding.

directie Strategie
divisie Juridische Zaken
team Bezwaar en Beroep

Datum
1 februari 2023

Onze referentie
2022-0034279

Uw stelling is onjuist. Uit de besluiten aan de houders blijkt helder welke overtreding er begaan is, welke overtreding er dus niet meer begaan mag worden en wat ik van de overtreeders verwacht teneinde herhaling te voorkomen;

"Opleggen last onder dwangsom

Ik leg u een last onder dwangsom op van overtreding van artikel 2.2, zevende lid, van de Wet dieren. Dit betekent dat u de overtreding per dagtekening van dit besluit, niet nogmaals mag begaan. Dit doe ik, omdat herhaling van de overtreding voor de hand ligt.

Te nemen maatregelen

U moet herhaling van het overtreden van het verbod van artikel 2.2, zevende lid, van de Wet dieren voorkomen. U kunt herhaling voorkomen door biggen, jonger dan 21 dagen, enkel te scheiden van het ouderdier als u aannemelijk kunt maken dat dit noodzakelijk is met het oog op het dierenwelzijn en de diergezondheid van het dier dat gescheiden wordt of in het belang is van het ouderdier."

De door u veronderstelde toestemming is in deze besluiten derhalve op geen enkele wijze geïnsinueerd, beschreven of verleend.

Ik deel uw mening dan ook niet dat de handhaving zoals door mij is toegepast, niet strekt tot een beëindiging van de overtreding. In de lasten is het immers goed aan de overtreeders uitgelegd.

Wat betreft de beëindiging van de overtreding door bedrijf 4, merk ik op dat het bedrijf 10 rescue decks had. Op de foto's bij het verificatieverslag staan zeven rescue decks buiten en zijn drie rescue decks binnen leeg. Op dat moment was er geen dus sprake meer van een overtreding. Telefonisch heeft de ondernemer aan de toezichthouder toegelicht dat hij een andere bedrijfsvoering heeft gekozen. Omdat verder de gemiddelde speenleeftijd van het bedrijf 26,8 dagen betrof, was er geen aanleiding om aan te nemen dat dit bedrijf standaard te vroeg speent. Ik ben van mening dat ik er daarom vanuit mag gaan dat het bedrijf de rescue decks niet meer in gebruik heeft.

Op 12 januari 2023 heeft de ondernemer overigens nog foto's verzonden van 10 rescue decks die buiten staan opgestapeld.

Conclusie

Ik handhaaf het bestreden besluit dat strekt tot afwijzing van het handhavingsverzoek ten aanzien van de schriftelijke waarschuwingen die zijn gegeven voor de overschrijding van de oppervlakte normen.

Nu ik het bestreden besluit niet herroep, zie ik geen aanleiding voor een vergoeding van de proceskosten.

U ontvangt € 100,00 aan dwangsom.

Vragen

Als u vragen heeft naar aanleiding van de beslissing op bezwaar neem dan telefonisch contact op met de NVWA. U kunt bellen met Team Bezwaar en Beroep op: 088-2230961. Geef tijdens het gesprek aan dat u de behandelaar van uw bezwaarschrift wilt spreken en houd onze referentie bij de hand.

Hoogachtend,

de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze:

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'J. H. B. van der...' with a long horizontal stroke extending to the right.

Divisie Juridische Zaken van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit

directie Strategie
divisie Juridische Zaken
team Bezwaar en Beroep

Datum
1 februari 2023

Onze referentie
2022-0034279

Beroepsmogelijkheid

Als u zich niet kunt verenigen met dit besluit, kunt u binnen zes weken na verzending van dit besluit een beroepschrift indienen. Het beroepschrift dient conform artikel 6:5, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht schriftelijk te worden ingediend en dient tenminste de volgende gegevens te bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum waarop u het beroepschrift indient;
- de omschrijving van het besluit waartegen het beroep zich richt;
- de gronden van het beroep;
- uw handtekening.

Het verdient aanbeveling om een afschrift van dit besluit mee te sturen. Stuur het beroepschrift naar de College van Beroep voor het bedrijfsleven Postbus 20021, 2500 EA 's-Gravenhage. Voor de behandeling van het beroep brengt het college aan u een bedrag in rekening.

In sommige situaties kunt u digitaal beroep instellen via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

Let wel: het instellen van beroep schort de werking van dit besluit niet op.

directie Strategie
divisie Juridische Zaken
team Bezwaar en Beroep

Datum
1 februari 2023

Onze referentie
2022-0034279

Bijlage: Regelgeving

Wet dieren

Artikel 2.2 Houden van dieren

7. Het is verboden dieren behorende tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen diersoorten of diercategorieën van het ouderdier te scheiden voordat die dieren een bij die maatregel vastgestelde leeftijd hebben bereikt.

10. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen voor het onderwerp, bedoeld in het negende lid, voor dieren of voor dieren behorende tot bepaalde diersoorten of diercategorieën, regels worden gesteld die betrekking hebben op onder meer:

(...)

- b. de ruimte of het terrein waar dieren worden gehouden, waaronder
- 1. de afmeting, uitvoering en vormgeving

Artikel 8.6 Definities

In deze paragraaf wordt verstaan onder:

- a. overtreding: gedraging die in strijd is met het bepaalde bij of krachtens:
 - 1°. de artikelen 2.2, negende en tiende lid (...)

Artikel 8.7 Bevoegdheid

Onze Minister kan een overtreder een bestuurlijke boete opleggen.

Besluit houders van dieren

Artikel 1.20. Leeftijd scheiden van dieren

1b De leeftijd, bedoeld in artikel 2.2, zevende lid, van de wet, is voor:

l. varkens: 28 dagen;

3 In afwijking van het eerste lid, is de leeftijd, bedoeld in artikel 2.2, zevende lid, van de wet, voor varkens 21 dagen, indien de biggen naar gespecialiseerde voorzieningen worden gebracht die:

- a. volledig worden leeggemaakt en grondig zijn gereinigd en ontsmet voordat een nieuwe groep biggen is binnengebracht, en
- b. gescheiden zijn van de voorzieningen waar zeugen zijn gehouden om het overdragen van ziekten op de biggen zo veel mogelijk te beperken.

6. Artikel 2.2, zevende lid, van de wet, is niet van toepassing indien de houder aannemelijk kan maken dat het scheiden van een dier van het ouderdier noodzakelijk is met het oog op de gezondheid en het welzijn van het dier of het ouderdier.

Artikel 2.17 Beschikbare oppervlakte

(...)

- 2. De voor de varkens beschikbare oppervlakte van een stal bestemd voor gespeende varkens, gebruiksvarkens en niet in een groep gehouden gelten of zeugen bedraagt per varken met een gemiddeld gewicht ten minste:
 - a. tot 15 kg: 0,20 m²;

directie Strategie
divisie Juridische Zaken
team Bezwaar en Beroep

Datum
1 februari 2023

Onze referentie
2022-0034279

Algemene wet bestuursrecht

Artikel 7:15

2. De kosten, die de belanghebbende in verband met de behandeling van het bezwaar redelijkerwijs heeft moeten maken, worden door het bestuursorgaan uitsluitend vergoed op verzoek van de belanghebbende voorzover het bestreden besluit wordt herroepen wegens aan het bestuursorgaan te wijten onrechtmatigheid.

directie Strategie
divisie Juridische Zaken
team Bezwaar en Beroep

Datum
1 februari 2023

Onze referentie
2022-0034279

Verslag van de hoorzitting van Stichting Wakker dier

Kenmerk	2022-0034279
Type bijeenkomst	Fysieke hoorzitting, GvR 400 Utrecht
Datum en tijdstip	7 december 2022, 10.30 uur
Aanwezige personen	<p><u>Namens bezwaarde:</u> Gemachtigde: [REDACTED]</p> <p>Stichting: [REDACTED]</p> <p><u>Namens de NVWA:</u> [REDACTED] [REDACTED]</p> <p>Verder hebben twee nieuwe medewerkers van de NVWA meegeluisterd.</p>

[REDACTED] opent de hoorzitting. Vooraf aan de hoorzitting is bezwaarde akkoord gegaan met het opnemen van de hoorzitting ten behoeve van het verslag. De opname wordt na het opmaken van het verslag weer verwijderd. Ook is afgesproken dat we tijdens de hoorzitting de bedrijven bij naam noemen maar dat in het verslag de bedrijven per nummer worden genoteerd. Deze nummers komen overeen met de nummers in het primaire besluit. Het verslag is een zakelijke weergave van hetgeen besproken is.

De aanwezigen stellen zichzelf voor.

[REDACTED] vat de zaak kort samen. Het handhavingsverzoek en het bezwaarschrift zijn in twee onderwerpen te verdelen. Het eerste gedeelte van het verzoek heeft betrekking op het te vroeg scheiden van biggetjes van hun moeder. Het tweede gedeelte ziet op biggen die in het hok te weinig oppervlakte beschikbaar hebben. [REDACTED] geeft [REDACTED] het woord.

[REDACTED] vertelt:

Ik heb geen pleitnotitie gemaakt omdat er al een hoop op papier is gezet. Het lijkt mij goed om de twee overtredingen apart te bespreken. De stukken zijn aan ons verzonden maar ze zijn niet volledig. We missen fotobijlagen. We hebben die bijlagen niet nodig ter onderbouwing van ons standpunt tijdens de hoorzitting maar we ontvangen de bijlagen graag nog wel. Ook staat er wat

betreft de overtredingen die zien op de beschikbare oppervlakte per big, erg weinig informatie in de verificatieverslagen.

De NVWA heeft daarmee onvoldoende onderbouwd waarom er sprake zou zijn van een C-overtreding en daarmee een incidentele overtreding. We menen, omdat er zo weinig informatie is gegeven, dat er juist sprake is van het tegendeel. Dit is ook in het bezwaarschrift naar voren gebracht.

█ geeft aan dat het haar niet is opgevallen dat de bijlagen ontbreken. Ze denkt ze ook niet zelf te hebben ontvangen. Deze bijlagen worden opgezocht.

█ vertelt verder dat ze ook ziet dat er in de verificatieverslagen weinig is opgenomen over de bevindingen ten aanzien van de oppervlakte van de hokken, de hoeveelheid aangetroffen biggen in zo'n hok en de ernst van de overtreding.

█ heeft hier wel zelf notities van gemaakt.

█ merkt nog op dat bedrijf nummer 4 met foto's zou hebben aangegeven dat zij geen gebruik meer maken van de rescuedesks. Die foto's ontbreken in ieder geval.

█ vertelt dat bij alle vier de bedrijven een beetje dezelfde situatie is aangetroffen. Hij heeft bekeken hoeveel biggen in de nurseries, die je als gespeende biggen moet beschouwen, zijn geplaatst. Hij heeft het aantal gespeende biggen die een te kleine oppervlakte tot hun beschikking hadden, afgezet tegen het in totaal aantal gespeende biggen op het bedrijf. Het wordt dan een percentage biggen dat te weinig oppervlakte tot de beschikking heeft in vergelijking met alle biggen op het bedrijf. Daar is aan afgemeten of er sprake is van een structureel of incidenteel karakter.

█ merkt op dat over bedrijf 1 wel meer informatie in het verificatieverslag is opgenomen. Hij vraagt of dat vergelijkbaar is met de andere bedrijven.

█ heeft geprobeerd zo discreet mogelijk om te gaan met de bedrijfsgevoelige gegevens van de bezochte bedrijven. █ merkt op dat de gegevens zoals die van bedrijf 1 zijn weergegeven ook beschikbaar zijn van de andere drie bedrijven.

█ zegt dat dit klopt. Hij vertelt verder dat hij aan de hand van zijn constatering en de gegevens van de bedrijven de conclusie heeft getrokken dat er sprake is van een incidenteel karakter van de overtreding.

█ merkt op dat incidenteel dan eigenlijk relatief betekent. Maar in feite zijn er dan 4 maal 14 biggen die te weinig oppervlakte hebben. Dat zijn 56 individuele biggen die structureel te weinig ruimte hebben. █ zegt vervolgens het feit dat deze individuele biggen te weinig ruimte hebben, door de berekening van █ worden gecompenseerd door de grote hoeveelheid biggen op het bedrijf. Men wordt dan eigenlijk beloond voor het feit dat zij veel biggen fokken.

█ reageert dat zijn controle een momentopname is. Hij constateert een situatie die een dag later weer anders kan zijn.

█ merkt op dat █ niet het interventiebeleid bepaalt. De berekening is de manier waarop in deze situatie het incidentele karakter is bepaald. █

█ begrijpt dat █ dit anders ziet.

█ vraagt hoe bezwaarde aankijkt tegen het feit dat de oppervlakenorm die wordt gehanteerd van toepassing is op biggen tot 15 kg terwijl de biggetjes in casu rond de 2,5 kg wogen. Wellicht is het effect op het dierenwelzijn dan ook minder/gering omdat de biggetjes nog heel klein zijn.

█ reageert dat hij de redenering snapt maar verwijst naar het handhavingsverzoek waarin naar wetenschappelijk onderzoek is verwezen. Uit dit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat biggen die te weinig ruimte hebben gestort gedrag gaan vertonen en agressief zijn. Het effect van te weinig ruimte op het welzijn is gewoon groot.

_____ benadrukt dat dit de norm is, ook voor net geboren biggen. _____ bevestigt dit maar zegt dat het een verschil maakt of er veertien biggen van 2,5 kg of 14 biggen van 15 KG in een hok zitten. De overtreding is duidelijk. Men zo de stelling in kunnen nemen dat het welzijn effect geringer is bij lichtere biggen. Dit is een gedachtegang. Het is geen overweging geweest bij het bepalen van de soort interventie. Dat was het percentage zoals _____ heeft uitgelegd.

_____ herhaalt dat bij deze berekening je meer recht hebt op een overtreding, als je meer biggen houdt.

_____ reageert op deze stelling dat enkele jaren geleden de interventie afhankelijk was van het aantal biggen te veel binnen een oppervlakte. Dit is weggehaald. Nu hebben de toezichthouders hier meer vrijheid in.

_____ geeft aan te kijken naar de gehele structuur van het bedrijf. Dat geeft veel weer over het bedrijf. _____ begrijpt dit maar geeft aan dat ook die overweging ontbreekt in de verificatieverslagen.

_____ vraagt waarom een varkenshouder te veel biggen in een rescuedecks onderbrengt, terwijl er genoeg ruimte over is in andere hokken. _____ vertelt dat ze bij pasgeboren biggen zoeken naar een goede zeug. Een rescuedeck is het laatste redmiddel. Ze zijn er niet blij mee.

Als je de biggetjes spreidt over meerdere desks, is er een ander microklimaat. Ze willen ze goed houden en verzorgen. Een mogelijke reden kan ook zijn dat ze de groepen biggen niet willen mixen omdat dat gevaarlijker is voor de gezondheid vanwege het overbrengen van ziektes.

_____ weet dat het een arbeidsintensief systeem is en dat de varkenshouders de biggen graag bij elkaar leggen zodat het minder arbeid kost. Verder worden op deze bedrijven alle varkens al veel gemengd. We hebben ook een handhavingsverzoek lopen tegen het mengen van varkens.

_____ vraagt aan _____ of hij de informatie, zoals die bij bedrijf 1 wel in het verificatieverslag is opgenomen, ook voor de andere bedrijven op kan nemen in de verificatieverslagen. _____ zou die percentages en aantallen graag alsnog ontvangen. Al zal het voor de bezwaargronden niet zoveel uitmaken. Wij vinden het meer dan incidenteel.

Over dit onderwerp heeft niemand meer een opmerking.

_____ gaat verder over het tweede onderwerp, het scheiden van de biggen.

Naar aanleiding van het handhavingsverzoek zijn de vier aangegeven bedrijven bezocht en is er aan twee bedrijven een last onder dwangsom opgelegd.

_____ zegt dat het bezwaar zich vooral richt op de wijze waarop het bestreden besluit is opgesteld. _____ zegt dat dit klopt. De overtreding wordt door dit besluit niet beëindigd. Het artikel waar het om gaat is een uitzonderingsbepaling. Dat is in het bezwaarschrift ook toegelicht. Dit is ook laatst nog besproken tijdens kamervragen. De minister heeft toen gezegd dat het scheiden voor 21 dagen alleen in bijzondere mag plaatsvinden en dat een te grote toom voor het aantal tepels van de zeug niet een dergelijke bijzondere omstandigheid vormt. De structurele overschrijding door te grote tomen is die bijzondere omstandigheid niet. We vinden dat de NVWA daar op kan handhaven. Wij zeggen niet dat je alle biggen die teveel worden gebeuren gewoon moet laten liggen, maar als het structureel gebeurt, moet daar wel de bedrijfsvoering op worden aangepast. In deze zaken blijkt dat het management daar wel op gericht is. De last die nu is opgelegd, ruist in tegen wat de NVWA eigenlijk wil. Het is niet zo dat Wakker dier wil dat voortaan de kleinere biggen bij de moeder worden weggehaald in plaats van de grootste biggen.

_____ bevestigt dat in het bestreden besluit de overtreding onhandig is geformuleerd.

Dat is echter niet wat de zaaksbehandelaar daar mee bedoeld heeft. [REDACTED] zegt met de zaaksbehandelaar te hebben gesproken, vlak na het bestreden besluit, en zij vertelde toen dat het wel zo moet worden gelezen als het er staat en dat zij geen andere weg zag met de wetgeving.

[REDACTED] verwijst naar een mailwisseling tussen bezwaarde en de zaaksbehandelaar en zij las de reactie van de zaaksbehandelaar anders. [REDACTED] vertelt dat dit later was per e-mail als voorbereiding van een advertentie van Wakker dier. Maar zij blijft erbij dat het niet goed in het bestreden besluit staat.

[REDACTED] merkt op dat de NVWA van mening is dat bij een te grote toom niet de kleine biggetjes moeten worden weggehaald, zoals ook door de Minister is bepleit en zij verwijst naar de lasten aan de bedrijven waarin is opgenomen dat er per individueel biggetje moet worden gemotiveerd waarom ze eerder dan 21 dagen bij de moeder worden weggehaald.

[REDACTED] bevestigt dat het in de last beter is geformuleerd. In de kamervragen is gezegd dat ondervoeding een uitzondering kan zijn waardoor de biggen te vroeg worden weggehaald bij de moeder. Als er dan te grote tomen zijn, zijn er altijd wel kleinere biggen ondervoed. Dan kan je dus ook telkens weer biggen weghalen in het kader van ondervoeding.

[REDACTED] zegt dat dit is waar het Wakker dier om gaat, het voorkomen van te grote worpen. [REDACTED] vertelt dat de varkenshouderijen ook worden gewezen op andere manieren dan rescuedecks zoals bijvoorbeeld pleegzeugen.

[REDACTED] zegt dat een pleegzeug ook niet altijd de oplossing is en dat er zich incidenten voordoen. [REDACTED] zegt dat er zich altijd bijzondere situaties voor kunnen doen maar dat bij deze bedrijven constant meer biggen worden geboren dan de (pleeg)zeug aankan.

[REDACTED] weet dat sommige varkenshouders graag willen weten hoe ze het mogen doen, maar dat er geen duidelijkheid komt. Het suddert maar door. De zinskeuze in het bestreden besluit heeft ook weer tot onduidelijkheid geleid.

[REDACTED] legt nog uit dat er een verschil is tussen het scheiden van dieren en het onttrekken van dieren van hun ouders. Soms worden de dieren even bij de moeder weggehaald en weer teruggelegd.

[REDACTED] vertelt dat er veel onduidelijkheden zijn en dat het belangrijk is om vanuit de NVWA met 1 verhaal te komen. Varkenshouders willen zich graag aan de regels houden maar de vraag is alleen hoe.

[REDACTED] vraagt aan [REDACTED] of de woordkeuze in het bestreden bezwaar nu het grootste bezwaarpunt is. [REDACTED] bevestigt dit. Het gaat er vooral om dat de bedrijfsvoering is gericht op meer biggen dan spenen waardoor bedrijven ook steeds gebruik willen maken van de uitzondering om biggen vroeg te scheiden van de moeder waardoor het geen uitzondering meer is.

[REDACTED] wil nog iets opmerken. In het RvB van bedrijf 2 staat op sommige plekken ook dat er geen biggen werden gehuisvest in nurseries. Waarom wordt dit opgenomen in een RvB? Het geeft ons geen informatie. We hebben liever dat jullie opschrijven wat jullie wel zien.

[REDACTED] reageert dat hij hiermee wil laten zien dat wanneer iets een structureel karakter heeft, je verwachten dat alles vol zou liggen. Uit de lege nurseries blijkt dat het een noodoplossing is voor de bedrijven.

Volgens [REDACTED] blijkt juist dat hij die nurseries heeft omdat hij vaker een surplus heeft aan biggen. [REDACTED] benadrukt dat de voorziening an sich niet verboden is. Wat we ook aan willen geven in het RvB is dat uit de media, zoals is overgelegd bij het handhavingsverzoek, zou blijken dat ze de nurseries constant gebruiken omdat ze deze met trots laten zien, terwijl dit dus niet zo is.

█ stelt vast voor het vervolg dat de foto's van de verificatieverslagen worden overgelegd, en de aantallen en percentages van de oppervlaktes worden toegevoegd. Dit kan binnen twee weken. █ kan dan kijken of hij hier nog op wenst te reageren. █ beslist dit als hij de aanvullende verslagen heeft ontvangen.

█ stelt over de termijn van de beslissing op bezwaar dat bij de handhavingsverzoeken de beslistermijn nooit wordt gehaald. De hoorzitting wordt ook laat gepland.

█ bevestigt dat het inderdaad lang heeft geduurd. Er zijn veel zaken en weinig personeel. █ geeft als optie om direct bij binnenkomst van het bezwaarschrift een hoorzitting te plannen, ook als de stukken nog niet zijn verzonden.

█ neemt die tip ter harte. Afsproken wordt om er na de hoorzitting tempo in te houden.

De beslistermijn wordt opgeschort met twee weken.

█ vraagt hoe het gaat met de lasten die zijn opgelegd. █ vertelt dat er hercontroles op de planning staan maar dat die nog niet zijn uitgevoerd. Er zijn nog onduidelijkheden over het tijdelijk en permanent scheiden van dieren van hun moeder.

█ wil graag nog even opmerken dat al vanaf 2009 duidelijk werd dat de moederloze opfok geen duurzame manier van fokken was. Het scheiden van ouders van jongen in de natuur is veel later dus ook het scheiden na 4 weken is al te vroeg. Dan zijn de gevolgen al groot. Dat wordt ook door de EFSA bevestigd. █ citeert vervolgens de welzijn gevolgen voor vroeg gescheiden biggen. Hij is bang dat het zich zo ontwikkelt dat we er steeds meer naartoe gaan dit altijd gebeurt. Daarom moet er nu wat aan gedaan worden en moet er een beperking worden gesteld aan te grote worpen. De rescuedeks moeten een uitzondering blijven en geen standaard om maar steeds meer biggen te kunnen produceren.

█ merkt op dat het EFSA rapport bij de NVWA bekend is. Er staat goed in beschreven wat de gevolgen zijn van vroegtijdig spenen.

█ bedankt de aanwezigen voor hun toelichting en sluit de hoorzitting.

Het verslag is opgemaakt door █ op 27 december 2022.

